

Bir alim ömründən süzülən işıq

Dünyada hərə bir ömür yaşayır. İnsanlar xaricən fərqli olduqları kimi, daxilən də fərqlidirlər. Bəlkə də bu fərqlilik olmasaydı dünya daha gözəl olardı. Dünya pis xislətlərdən, pisliklərdən uzaq olardı. Hamı yaxşılıqlar edərdi, hamı yaxşı əməllər uğrunda çalışardı.

Amma, yox, dünya yaxşılarından ibarət olsaydı, dəyərini kim bilərdi?! Kim yaxşını pisdən seçərdi?! Kim xeyiri şərdən ayırardı?! Axı gül də tikanın yanında gözəldir!

Bu fərqlilik, bu təzad bəlkə də dünyanın gözəlliyidir, bəlkə də gözəlliğin özüdür.

Bu fərqliliyin fonunda insanlar da fərqlidir. İnsanlar da ayrı-ayrı xislətli və tutduqları mövqeyə görə fərqlənir. Və hərə bir ömür yaşayır. Amma bir alim ömrü yaşamaq daha şərəfidir. Çünki alimlər dünyanın düşünən beynidir. Belə şərəfli ömür sahiblərindən biri də Muxtar Kazım oğlu İmanovdur.

Muxtar İmanov 28 may 1955-

ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Axura kəndində anadan olub.

1977-ci ildə indiki Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini, 1984-cü ildə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aspiranturasını bitirmişdir. 1984-cü ildə “Müasir Azərbaycan nəsrində psixologizm” mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə etmişdir.

M.İmanov universiteti bitirdikdən sonra (1977-1980-ci illərdə) Şərur rayonunun Həməzəli kənd məktəbində Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi işləmişdir. 1983-1993-cü illərdə Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun folklor şöbəsində kiçik elmi işçi, elmi işçi və böyük elmi işçi vəzifələrində çalışmışdır. 1992-2000-ci illərdə “Yazıçı” nəşriyyatının baş redaktoru olmuşdur.

2001-ci ildən AMEA Folklor İnstitutunun “Türk xalqları folkloru” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi olub, 2011-ci ilin noyabr ayından isə həmin institutun direktorudur.

Muxtar İmanov “Müasir Azərbaycan nəsrində psixologizm” (1991), “Gülüşün arxaik kökləri” (2005), “Xalq gülüşünün poetikası” (2006) adlı monoqrafiyaların, yazılı və şifahi ədəbiyyatla bağlı onlarla məqalənin, “Ədəbiyyat” dərs vəsaitinin, “Folklorlarda obrazın ikiləşməsi” monoqrafiyasının, həmçinin bir çox toplama və tərtib işinin müəllifidir.

Son dövrdə alimin “Portretlər” kitabı işıq üzü görmüşdür. Kitab iki bölmədən ibarətdir. Birinci bölmə “Yazıçılar” adlanır. Bu bölmədə “Zövqü-səfa, şairin tənhalığı”, “Hüseyn Cavid və mifoloji düşüncə”, “C.Məmmədquluzadə və xalq gülüş mədəniyyəti” məqalələri yer alıb, ikinci bölmə isə “Ədəbiyyatşünaslar” adlanır.

Bu bölmədə “Dünənin bu günü və sabahın ədəbiyyatşünası”, “Elmi” düşüncə və ictimai fəaliyyətdə genişlik”, “Cavabdehlik”, “Kərkük sevdası”, “Mətnlərdən ciddi mətləblərə doğru” kimi elmi məqalələr öz əksini tapmışdır.

Muxtar İmanovun son dövrlərdə nəşr olunmuş “Folklorlarda obrazın ikiləşməsi” monoqrafiyası bu vaxta qədər xüsusi və sistemli şəkildə araşdırılmamış bir məsələyə, folklorlarda obrazın ikiləşməsi məsələsinə həsr olunmuşdur. Folklorşünas alim folklor mətnlərinə əsaslanaraq ikiləşmənin folkloradakı mahiyyətini araşdırmış və həmçinin mövzuya yazıçı və folklor nöqtəyi-nəzərindən yanaşmışdır.

“Folklorlarda obrazın ikiləşməsi” monoqrafiyası folklorşünaslıq elminə yeni bir nəfəs gətirmişdir ki, bu da elm dünyasında Muxtar İmanovun özünün dəst-xətti olmasının bariz nümunəsidir.

Bütün bu yuxarıda sadalananlar Muxtar İmanovun elmi fəaliyyətidir. Ancaq Muxtar müəllimin bir insan kimi məziyyətləri daha

böyükdür. Çünki insanlıq bəşəriyyətin ən böyük elmi fəaliyyəti, ən böyük elmi nailiyyətidir!

Səmimi, mehriban, xoş ünsiyyəti ilə hamının qəlbini oxşayan bu mehriban insan bütün institut kollektivinin hörmətini qazanmışdır.

Hələ instituta təzə direktor təyin olunduğu vaxtlarda “İnstitutumuza təzə direktor gələcək”, - deyə eşitdim. Təzə direktorun Muxtar İmanov olduğu söylənilirdi.

Bir gün institutun pilləkənlərindən aşağı düşəndə direktor otağının qapısının yanından keçirdim. Birdən qapının yanında “təzə direktor”la rastlaşdım. Doğrusu, həyəcanlandım, ancaq özümü ələ alıb salam verdim. Lakin qarşımda neçə illərin parta arxasında oturub dinlədiyim mehriban, səmimi müəllim simasını gördüm. Və bu mehribanlıq və səmimiyyət bütün institut kollektivi arasında yayıldı.

Ancaq bu mehribanlığın, bu səmimiyyətin arxasında hər bir institut əməkdaşına qarşı böyük qayğıkeşlik, tələbkarlıq və məsuliyyətlilik də dayanır. Ən əsas Muxtar müəllim Folklor İnstitutu ailəsinin qayğıkeş, mehriban, tələbkar başçısıdır. Bu ailə başçısı ilə institut kollektivini birləşdirən isə səmimi ünsiyyət bağlarıdır.

Vüsalə KƏRİMOVA,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Folklor İnstitutunun kiçik elmi işçisi